

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*

A MODEL OF INTERNAL SUPERVISION IN BASIC EDUCATIONAL INSTITUTIONS

สุริย์มาศ สุขกลี**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยกำหนดระเบียบวิธีวิจัย 4 ขั้นตอนคือ

- 1) การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน
- 2) การสร้างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ

4) การประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรคได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถาม ความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) แบบประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) แบบสอบถามการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานการประเมินประสิทธิภาพของคณะกรรมการมาตรฐานการประเมินทางการศึกษาโดยการประเมินหลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (One Group Posttest Only Design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสารการหาค่าดัชนีความสอดคล้องการหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ
- 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ
- 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงประกอบด้วย

*วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1) การวางแผนร่วมกับครูในการให้ความช่วยเหลือ

2) การเข้าไปมีส่วนร่วมกับครูเพื่อช่วยเหลือ

3) การสรุปผลการช่วยเหลือและวางแผนตรวจสอบความช่วยเหลือร่วมกับครู

4) การวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู

5) การสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครูด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วย

1) การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์

2) การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน

3) การกำหนดปัญหาและเป้าหมายการแก้ปัญหาพร้อมกัน

4) การวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา

5) การสร้างแรงจูงใจเสริมแรงและสร้างขวัญกำลังใจด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

1) การสำรวจความต้องการในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2) การพัฒนาให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3) การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตร

4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร

5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

6) การสรุปผลการดำเนินการ

7) การปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย

1) การกำหนดเป้าหมายการวิจัย

2) การกำหนดวิธีการวิจัย

3) การรวบรวมข้อมูล

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

5) การสรุปและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and develop a model of internal supervision in basic educational institutions. The research procedures consisted of 4 steps as follows: 1) To find basic needs in supervision of teachers; 2) To design a model of internal supervision in basic educational institutions; 3) To verify quality of model of internal supervision in basic educational institutions; and 4) To implement and present a model of internal supervision in basic educational institutions and evaluate the result. The sample was school principals and teachers under the Offices of Trat Educational Service Area selected by purposive sampling technique. Sources of data

included: 1) Questionnaires for need of internal supervision; 2) Evaluation model of internal supervision in basic educational institutions; 3) Questionnaire for efficiency testing of internal supervision model in basic educational institutions. The experiment design was one group posttest only design. Data analysis was undertaken by means of document analysis, Items- Objective Congruence Index, and descriptive statistics.

The major findings were direct assistance, group development, professional development, curriculum development and action research. Direct assistance consisted of 1) planning with teachers; 2) participating with teachers; 3) collecting the results and support; 4) analysis the outcome of supporting; and 5) summarize the process of assistance. Group development consisted of teachers' ability development of 1) finding knowledge and experiences; 2) creating discipline in learning; 3) cooperating in defining problems; 4) solving the problems; and 5) creating job satisfaction, reinforcement and morale. Professional development consisted of 1) surveying teachers' need of teaching techniques; 2) developing of child centered teaching technique; 3) seminar on the result of teaching; and 4) developing of teaching spirit. Curriculum development consisted of 1) preparing curriculum performance; 2) designing school curriculum; 3) planning curriculum implementation; 4) curriculum administration; 5) supervising and

evaluating; 6) summarizing curriculum administration; and 7) improving of curriculum administration. Action research consisted of 1) setting research objectives; 2) setting research methodology; 3) collecting data; 4) analyzing data; and 5) summarizing and writing a report.

ความนำ

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศในสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารผู้ช่วยผู้บริหารครูวิชาการและครูที่ผู้บริหารมอบหมายดำเนินการ โดยใช้ภาวะผู้นำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจประสานงานและใช้ศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษานั้นๆ โดยส่วนรวมให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการร่วมมือกันของบุคลากรในสถานศึกษาในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ กลวิธีการนิเทศภายในมีหลายวิธีการเลือกกลวิธีที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและสถานการณ์ของสถานศึกษา ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาจำเป็นต้องมีคุณสมบัติด้านมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ และความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ก, หน้า 179-180) นอกจากนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการบูรรวมหน่วยงานบริหารส่วนกลางคือกระทรวงทบวงหรือหน่วยงานเทียบเท่ากระทรวงให้เหลือกระทรวงเดียวเพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ

กำหนดโครงสร้างการบริหารให้กระชับรัดกุม จากกระทรวงสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาพร้อมกับมอบอำนาจให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการมากที่สุด กำหนดโครงสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษากำหนดมาตรฐานของสถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของครู รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของชาติและอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดความไม่มั่นใจของบุคลากรทางการศึกษาของชาติ ที่สำคัญที่สุดคือ ความรู้ความสามารถของบุคลากรเมื่อเข้าสู่ระบบใหม่ บุคลากรส่วนใหญ่ก็บ่งชี้ที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีสอนจากเดิมมาเป็นสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการในการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะนี้ได้ ครูผู้สอนจำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือที่เรียกว่าการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญภาระงานของผู้บริหารหรือผู้นิเทศ คือสร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอนในการเปลี่ยนวิธีสอน การปรับเปลี่ยนวิธีสอนนี้ ผู้บริหารและผู้นิเทศจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนความเชื่อและค่านิยมในการสอนที่ถูกต้องแล้ว พฤติกรรมครูสอนจะเปลี่ยนแปลงตามความเชื่อและค่านิยมของครูผู้สอนเป็นหลักการเดียวกันกับ ยุทธศาสตร์ในการนิเทศงานเพื่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานหรือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สิทธิพร นิยมศรี สมศักดิ์, 2546, หน้า 6-7)

การนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของ กลิคแมน (Glickman, 2004, p. 11) ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (Direct

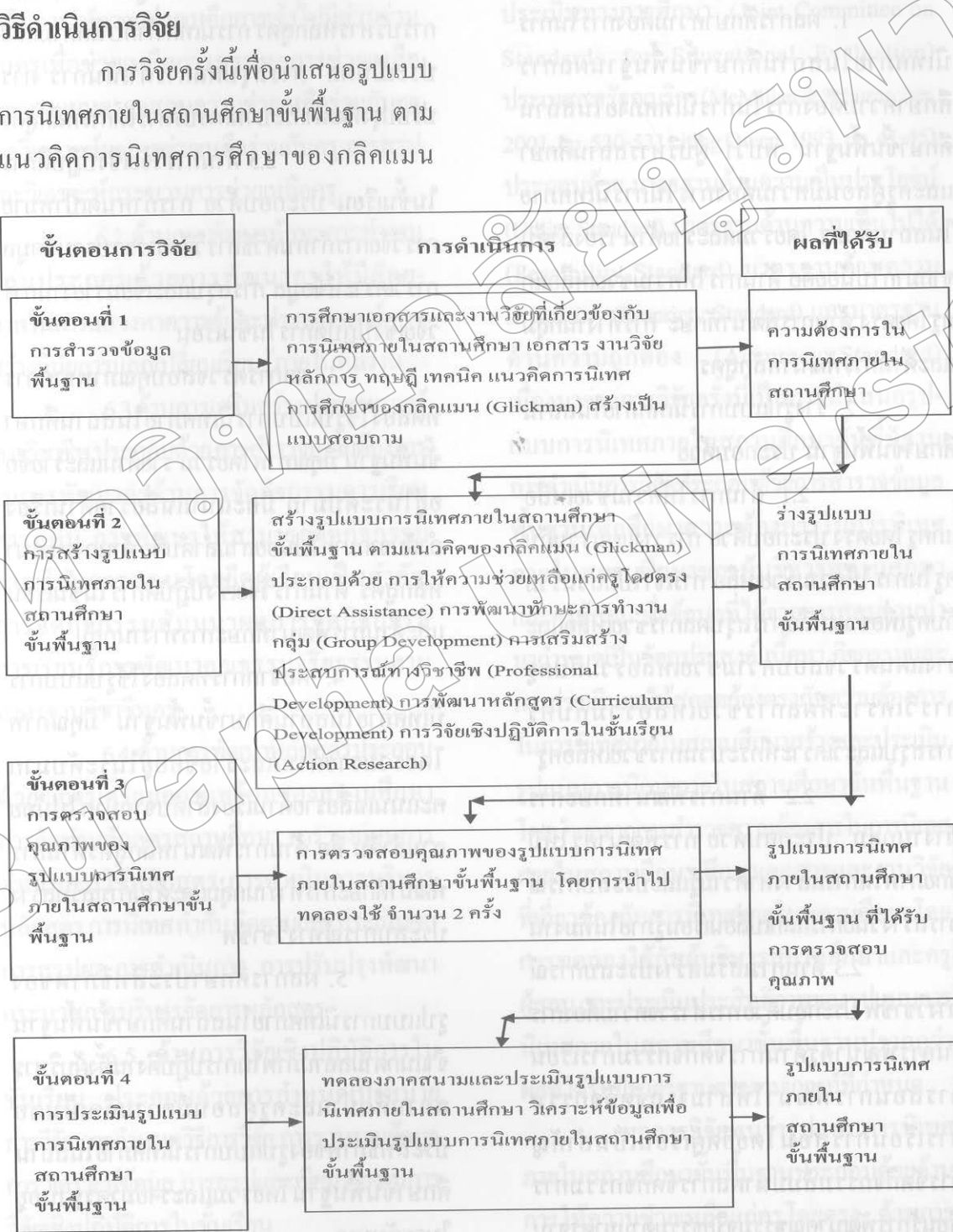
Assistance) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (Group Development) การเสริมสร้างประสิทธิภาพทางวิชาชีพ (Professional Development) การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) การนิเทศการศึกษานั้นเป็นการจัดการบริหารการศึกษาด้านหนึ่ง เป็นการชี้แนะให้ความช่วยเหลือ ความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ นรา ชำรงสุข (2544, หน้า 81-86) ที่ได้ศึกษาความต้องการของครูในการนิเทศภายในจากผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการในการนิเทศภายในจากผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งประสิทธิผลของการนิเทศภายในสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจกำหนดรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษา และนำรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการ
นิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

(Glickman) ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งขั้นตอน
ในการดำเนินการวิจัยทั้ง 4 ขั้นตอนสามารถ
สรุปได้ดังภาพ

ภาพแสดง ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะ การทำงานกลุ่ม และด้านการพัฒนาหลักสูตร

2. ร่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

2.1 ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ประกอบด้วย การวางแผนร่วมกับครูในการให้ความช่วยเหลือ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับครูเพื่อช่วยเหลือการสรุปผลการช่วยเหลือและวางแผนตรวจสอบความช่วยเหลือร่วมกับครู การวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู การสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครู

2.2 ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ประกอบด้วย การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน

2.3 ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู

2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล การสรุปผลการดำเนินการ การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

2.5 ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย การวิจัยการกำหนดวิธีการวิจัยการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพจากการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพโดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

4. ผลจากการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพโดยรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยสามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

5. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

6. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนา ประกอบด้วย

6.1 ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ประกอบด้วย การวางแผนร่วมกับครูในการให้ความช่วยเหลือการเข้าไปมีส่วนร่วมกับครูเพื่อช่วยเหลือการสรุปผลการช่วยเหลือและวางแผนตรวจสอบความช่วยเหลือร่วมกับครู การวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู การสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครู

6.2 ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มประกอบด้วยการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีมงาน

6.3 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพครู

6.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการสรุปผล การดำเนินการ การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

6.5 ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายการวิจัย การกำหนดวิธีการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปและเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการมาตรฐานสำหรับการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) ประเทศสหรัฐอเมริกา (McMillan & Schumacher, 2001, pp. 530-531 citing Owen, 1993, pp. 41-45) ประกอบด้วย มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) เนื่องมาจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อศึกษาความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสอบถามนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและการประเมินผลให้สอดคล้องตรงกับความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาสร้างและประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยนำผลจากการสำรวจความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษา ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยการทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนและประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปรากฏว่าผลที่ได้รับมีมาตรฐานตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการ

พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนในแต่ละด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงผลการวิจัยพบว่าขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย

1) การวางแผนร่วมกับครูในการให้ความช่วยเหลือ

2) การเข้าไปมีส่วนร่วมกับครูเพื่อช่วยเหลือ

3) การสรุปผลการช่วยเหลือและวางแผนตรวจสอบความช่วยเหลือร่วมกับครู

4) การวิเคราะห์ผลการช่วยเหลือร่วมกับครู

5) การสรุปและวิเคราะห์กระบวนการช่วยเหลือครู ผลการค้นพบการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงตามลำดับขั้นตอนดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 ก, หน้า 180) ที่ได้กำหนดหลักการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเป็นการปฏิบัติงานตามวิถีทางประชาธิปไตยเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้างยอมรับผลการประเมินตนเองยอมรับในเหตุผลและปฏิบัติตามข้อตกลง ตลอดจนใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายนอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 18) ได้กำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงคือการให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นการพบปะกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อช่วยแก้ปัญหา ทั้งด้านส่วนตัว

และการปฏิบัติงานหรือช่วยแนะนำส่งเสริมให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จขึ้น การให้คำปรึกษาแนะนำสามารถดำเนินการได้ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม ประกอบด้วย การบอกวิธีแก้ปัญหาโดยตรง (Directive Counseling) การเสนอข้อมูลและให้โอกาสผู้รับคำปรึกษาวิเคราะห์ปัญหาเอง (Non Directive Counseling) ให้ผู้รับคำปรึกษาเล่ารายละเอียดของปัญหา ผู้นิเทศให้กำลังใจและส่งเสริมความรู้บางโอกาส ทำให้ผู้รับคำปรึกษาวิเคราะห์และแก้ปัญหาเองได้ การให้คำปรึกษาในลักษณะประสม (Directive and Non Directive Counseling) เป็นการผสมผสานกันทั้ง 2 ลักษณะ ซึ่งจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและบางเรื่องก็ขอคำแนะนำโดยตรงได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและพื้นฐานที่แตกต่างกันของผู้รับคำปรึกษาหรือสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ ศรีอำไพ (2540) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน 3 ขั้นตอน คือ

1) การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

2) การวางแผนการนิเทศภายในโดยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาลำดับความสำคัญของปัญหากำหนดทางเลือกการแก้ปัญหาโดยการประชุมคณะกรรมการ

3) การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียนคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน มีการประชุมชี้แจงมอบหมายงานนิเทศโดยการเยี่ยม

ชั้นเรียน มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ประเมินผลระหว่างดำเนินงานสิ้นสุดการดำเนินงาน โดยนำผลการปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศ และ โรบินสัน (Robinson, 2000) ที่ได้ทำการ วิจัยเรื่องความพึงพอใจในการนิเทศแบบ คลินิกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการ วิจัยพบว่า ครูความพึงพอใจในการนิเทศภายใน แบบคลินิกที่ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร ในการดูแลและกระตุ้นให้ครูปฏิบัติตามการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน

2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการ แสวงหาความรู้และประสบการณ์

2) การสร้างวินัยการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ภายในทีมงาน

3) การกำหนดปัญหาและเป้าหมาย การแก้ปัญหาพร้อมกัน

4) การวางแผนและดำเนินการแก้ ปัญหา

5) การสร้างแรงจูงใจเสริมแรงและ สร้างขวัญกำลังใจผลการค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนการสอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นและคุณภาพ การศึกษา จะได้รับการ พัฒนาขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า ๓) ซึ่งหลักการสำคัญ ของการนิเทศภายในสถานศึกษานั้นประกอบด้วยกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารสถาน

ศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้เรียนเป้าหมายคือคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรา วงษ์เที่ยง (2539) ที่ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดองค์กรการนิเทศ ภายในโรงเรียนควรจัดในรูปคณะกรรมการเน้นการ มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและใช้กระบวนการกลุ่มในการดำเนินการ และ ลิตเติล (Little, 1982) ที่ได้ ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนที่ตั้ง อยู่ในเขตเมืองพบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จ ในการสอนนั้นส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมที่เน้น งานและเน้นคนโดยใช้พฤติกรรมหลักที่สำคัญ คือ ใช้กระบวนการกลุ่ม

3. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพประกอบด้วย

1) การสำรวจความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน

2) การพัฒนาให้สามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้

4) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตาม มาตรฐานวิชาชีพครูเนื่องจากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ว่าจัดการ ศึกษาให้ยึดหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คุณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนา ครู คุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา อย่าง

ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2547 ก, หน้า 84) ดังนั้นการ
เสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพนั้นครูต้อง
มีความเข้าใจนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจงานครู
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีบุคลิกภาพดี มี
คุณธรรมจริยธรรมและมีความสามารถในการ
สอนทั้งทางตรงและทางอ้อมจัดการเรียนรู้เป็น
รายบุคคลจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีจัดการ
เรียนรู้แบบเน้นปฏิสัมพันธ์ จัดการเรียนรู้แบบ
เน้นประสบการณ์จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ
จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในการเสริมสร้าง
ประสบการณ์ทางวิชาชีพครู (Sergiovanni, 1993,
pp. 23-24) สอดคล้องกับงานวิจัยของ แส่น
สมนึก (2541) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา
รูปแบบการนิเทศทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ
การนิเทศภายในของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า
รูปแบบของการนิเทศทางไกลที่มีการพัฒนา
กระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย การสำรวจข้อมูล
พื้นฐาน การสร้างชุดการนิเทศทางไกลการตรวจ
สอบประสิทธิภาพชุดการนิเทศทางไกลการ
ประเมินรูปแบบการนิเทศทางไกล รูปแบบการ
นิเทศทางไกลที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่นำไปใช้
เสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในด้านการ
แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร
โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ฮัมฟรี (Humphries, 1981) ที่ได้
ศึกษาเรื่อง การใช้วิธีการใหม่ๆ ในหลักสูตรของ
โรงเรียนในรัฐจอร์เจีย ผลการวิจัยพบว่าการ
เสริมสร้างความรู้ในประสบการณ์ทางวิชาชีพ
ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยการร่วมกันของ
ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อความสำเร็จ
เป็นอย่างมาก

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในการ
นิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตร
ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย

- 1) การเตรียมความพร้อมของสถาน
ศึกษา
- 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) การวางแผนการดำเนินการใช้
หลักสูตร
- 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร
- 5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและ
ประเมินผล
- 6) การสรุปผลการดำเนินการบริหาร
จัดการหลักสูตร
- 7) การปรับปรุง พัฒนาระบบการ
บริหารจัดการหลักสูตร โดยการศึกษาติดตามประเมินผล
การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาของนักเรียน จะทำให้
ทราบปัญหาข้อบกพร่องของหลักสูตรเป็นข้อมูล
ย้อนกลับในการนำมาพิจารณาถึงการพัฒนา
หลักสูตรเนื่องจากในการพัฒนาหลักสูตรผู้นิเทศ
ต้องคำนึงถึงเรื่อง การลงมือปฏิบัติ (Commitment)
และผู้เชี่ยวชาญ (Expertise) นอกจากนั้นจะต้อง
พิจารณาว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความ
เหมาะสมกับสถานการณ์และระดับภารกิจของ
ครูผู้สอนมากน้อยเพียงใดโดยใช้กระบวนการจัด
ทำหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน
ปัญหาความต้องการและสอดคล้องกับหลักสูตร
ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดโดยเน้นผลลัพธ์
(Results) (สุทธนู ศรีไสย์, 2537, หน้า 303)
สอดคล้องกับแนวคิดของ กูดแลด (Goodlad,
1984) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตรของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนในระดับท้องถิ่นจะ
แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จและความมีประสิทธิภาพ
ของโรงเรียนนั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

มานพ วนษ์สุนทร (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่องความต้องการการพัฒนาศักยภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการพัฒนาศักยภาพการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากได้แก่ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาเทคนิคการนิเทศภายใน และด้านการพัฒนาทักษะการนิเทศการศึกษาและ บุลลิส (Bullis, 1980) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้บทบาทการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่า ด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีอันดับความต้องการสูงได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนงานแนะแนวงานบริหารงานวิชาการและงานนิเทศภายในโรงเรียนงานที่ผู้บริหารโรงเรียนให้เวลามากที่สุดคืองานนิเทศภายในโรงเรียน งานเกี่ยวกับหลักสูตรการสอน และงานแนะแนวเทคนิคการนิเทศที่ได้ผลคือการเยี่ยมชั้นเรียนการประชุมร่วมกับครูส่วนวิธีที่ได้ผลน้อยที่สุดคือ วิธีการใช้เอกสาร

5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่นๆ ผลการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดปัญหาหรือเป้าหมายการวิจัย
- 2) การกำหนดวิธีการวิจัยหรือวิธีหาคำตอบหรือวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน

3) การรวบรวมข้อมูลตามวิธีการที่กำหนด

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

5) การสรุปและเขียนรายงานเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 42 ว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 14) และเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (5) และมาตรา 30 ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนดังนั้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญในการช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาช่วยให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะพื้นฐาน สามารถใช้กระบวนการวิจัยนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาการเรียนรู้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ข, หน้า 1) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัสดา กองคำ (2541) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า โรงเรียนส่วนมากมีนโยบาย

ส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนา
กิจกรรมการเรียนการสอน ครูส่วนมากมีการ
เรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยจากการศึกษาระดับ
มหาวิทยาลัยและผู้บริหารให้การสนับสนุนใน
การทำวิจัยโดยให้ขวัญและกำลังใจปัญหาที่ครู
นำมาทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากคือปัญหาเกี่ยวกับ
กระบวนการเรียนการสอนและเทคนิคการสอน
วิธีการที่ครูใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากคือ
วิธีการวิจัยเชิงทดลอง ครูส่วนมากใช้ทุนส่วนตัว
ในการทำวิจัยและแหล่งข้อมูลที่ครูศึกษาเพื่อการ
ทำวิจัยนั้นส่วนมากศึกษาจากตำราทางวิชาการ
เอกสารวารสารที่เกี่ยวข้องโรงเรียนมีปัญห
เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับกลาง พบ
ปัญหามากเรียงตามลำดับ คือ การดำเนินการวิจัย
วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งข้อมูล และ จอห์นสัน
และบัดตัน (Johnson & Button, 1998, pp.48-51)
ที่ได้เสนอผลการพัฒนาครู โดยการให้ทำวิจัย
ในชั้นเรียน ซึ่งปรากฏว่าประสบผลสำเร็จได้ดี
ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยพัฒนาวิชาชีพครู และผลการ
วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะการทำวิจัย
ในชั้นเรียนคือ เสนอแนะให้ครูศึกษารวบรวม
ที่เกี่ยวข้อง ให้ครูเริ่มตั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวเอง
ในการทำการสอนจัดให้มี โครงการวิจัยในชั้นเรียน
ที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นโครงการ
ระยะยาวสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันทำงาน
ระหว่างนักวิชาการในมหาวิทยาลัยกับครูใน
โรงเรียนและจัดหาวิธีการให้ครูที่ทำวิจัยได้มี
โอกาสแลกเปลี่ยนผลงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อศึกษา
และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้
ได้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย การให้ความ
ช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงการพัฒนาทักษะการ
ทำงานกลุ่มการเสริมสร้างประสบการณ์ทาง
วิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการในชั้นเรียนดังนั้นจะได้นำรูปแบบ
การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อใช้ในการดำเนินการนิเทศภายในสถาน
ศึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้รูปแบบ
การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี
ประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้อง
และผู้สนใจสามารถนำรูปแบบการนิเทศภายใน
สถานศึกษาไปใช้ดำเนิน การนิเทศภายในสถาน
ศึกษารวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการนิเทศติดตาม
ประเมินผลกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
ได้ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่
เกี่ยวข้องควรนำผลที่ได้จากการวิจัย ไปใช้ในการ
วางแผนการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียน
การสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2545 และการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติ
บุคคลในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติกรณิเทศภายในสถานศึกษาตามแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ได้กำหนดขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอนในรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรติดตาม ประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาและจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินการสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความต้องการและสัมพันธภาพกับแนวคิดกับการนิเทศการศึกษาของ กลิคแมน (Glickman) ใน 5 ด้าน คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพด้านการพัฒนา

หลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำให้ได้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มเติมโดยการ

1) วิจัยสร้างและพัฒนาแบบอย่างทั้ง 5 ด้าน

2) ศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการนิเทศภายในสถานศึกษา

3) ศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาในอนาคตและ

4) วิจัยสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการศึกษาวิจัยทั้งในด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการใน ชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

นรา ชำรงสุข. (2544). การศึกษาความต้องการของครูในการนิเทศภายในจากผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.

มานพ วนษ์สุนทร. (2544). ความต้องการการพัฒนาศักยภาพการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลัดดา กองคำ. (2541). การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วชิรา วงษ์เที่ยง. (2539). การศึกษาการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2543). เทคนิคการนิเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิรูป
กระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการพิเศษ.
- _____. (2547 ก). เอกสารประกอบการศึกษด้วยตนเอง หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและ
ผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2547 ข). การทำวิจัยแบบง่าย: บันไดครูสู่ค้นคว้า (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำเร็จ ศรีอำไพ. (2540). การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2546). หลักการนิเทศการศึกษา. ม.ป.ท.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2537). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสน สมนึก. (2541). การพัฒนารูปแบบการนิเทศทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต, สาขาการ
วิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bullis, E. W. (1980, October). Perception of elementary school principals concerning their role
insupervision. *Dissertation Abstracts International*, 41, 1293-A.
- Glickman, C. D. (2004). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (6 thed.).
Boston: Allyn & Bacon.
- Goodlad, J. I. (1984). *A place called school: Prospects for the future*. New York: McGraw-Hill.
- Humphries, J. D. (1981). *Factors affecting the impact of curriculum innovations on classroom
practice: Project complexity, characteristics of local leadership and supervisor strategies*.
Unpublished Educational Administration Dissertation, University of Georgia.
- Johnson, M. J., & Button, K. (1998, Winter). Action research paves the way for continuous
improvement. *Journal of Staff Development*, 19, 48-51.
- Little, J. W. (1982). Norms of collegiality and experimentation: Workplace condition of school success.
American Educational Research Journal, 19(3), 325-340.
- McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2001). *Research in education*. London: Longman.
- Robinson, S. G. (2000). Teacher job satisfaction and levels of clinical supervision in elementary schools.
Dissertation Abstracts International, 61, 06(A).
- Sergiovanni, T. J. (1993). *Moral leadership: Getting to the heart of school improvement*. San Francisco:
Jossey-Bass. U.S.A.